

Tvořte s dětmi

Halloweenské girlandy

Co budete potřebovat:

pevnou čtvrtku a šablony, které si můžete stáhnout zde:
barevné papíry (oranžový, černý, fialový, bílý)
provázek
děrovačku
černý fix na domalování obličejů

Postup:

Připravte si šablony. Na barevné papíry obkreslete šablony. Nebojte se střídat barvy – čím pestřejší, tím lépe! S pomocí ostrých nůžek (nebo pod dohledem rodiče) vystříhnete všechny motivy. Tady se vyplatí pečlivost – čím přesnější stříh, tím krásnější výsledek. U každého motivu nezapomeňte vyděrovat dvě dírky, jednu vlevo a jednu vpravo, aby šel pěkně navléknout na provázek.

Rozložte si všechny vystřížené motivy na stůl a začněte je navlékat na provázek. Můžete je střídat podle barev nebo motivů. Mezi jednotlivými motivy nechte asi 10-15 centimetrů mezeru, aby girlanda krásně „dýchala“.

Pro extra třpyt a lesk můžete jednotlivé motivy dozdobit třpytkami, barevnými flitry nebo nakreslit detaily metalickými fixy.

Soutěž: listopad klepe na dveře!

S každým podzimním dnem se příroda mění před očima – listy zbarvené do zlatavých, oranžových a červených odstínů padají k zemi a na obzoru se rýsuje listopad, který láká k pouštění draků. Podzim je plný magie, a to nejen v přírodě, ale i ve vašich domovech!

Máte rádi Halloween a rádi tvoříte? Pak je tato soutěž přesně pro vás! Pochlubte se svou halloweenskou výzdobou nebo nám pošlete fotku vaší vydlabané dýně. Fantazii se meze nekladou!

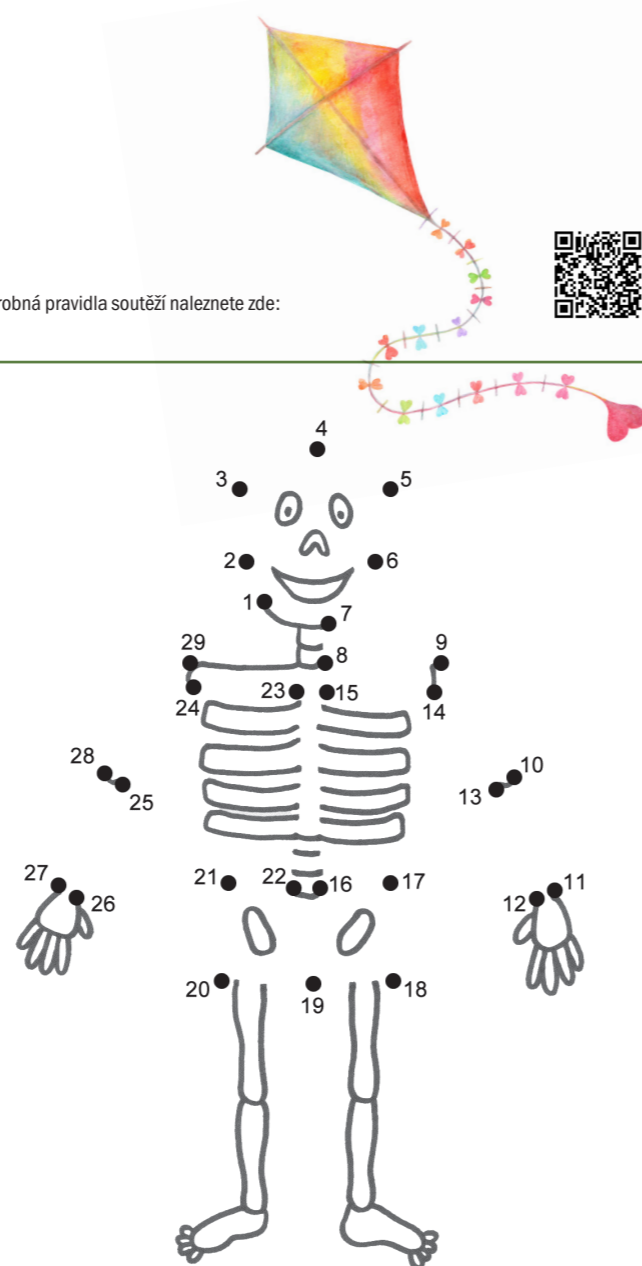
Stačí nám do neděle 3. listopadu 2024 poslat fotografii na e-mail soused@namaleruzi.cz a jeden šťastlivec získá krásnou odměnu – létajícího draka, kterého rozhodně v listopadových větrech využijete.

Přejeme hodně štěstí a těšíme se na vaše nápady!

podrobná pravidla soutěží naleznete zde:

5								
			1		9		8	
7		8						3
				2		3		1
		2	9	7			6	
					4			
		7		3				
	6		8			4		
9	1		4			5		

růžový playlist

naši sousedé

Pro F&S group vydává Idealab, s.r.o.
Editorka: Adéla Zahálková, Kamila Zemanová
soused@namaleruzi.cz

Toto číslo vychází v říjnu 2024.
Neprodejné.
www.namaleruzi.cz/zivot-na-male-ruzi

Růžové noviny 10

Drahelčický sousedský měsíčník, říjen 2024

O Malé Růži v Drahelčicích

Co vás čeká v říjnu

Změna času
Podzimní recept
Tip na výlet
Numerologie halloweenu
Soutěž

Hodina navíc, nebo zbytečný stres?

Všichni spáči se každoročně rozčilují, že se od března o hodinu méně vyspí. Od té doby vyhlížejí říjen, kdy se čas zlomí a budou si moci posunout hodinky zas o šedesát minut zpět. Jak vznikla myšlenka posunu času, proč je zavedena a kolikátého se můžeme těšit na změnu letos?

Zimní a letní

Pro začátek si musíme upřesnit pojmy. Zimní čas platí od října do března a je správně označován jako čas standardní či běžný nebo také středoevropský čas. Naopak od března do října platí zvláštní čas, který si vysloužil sezónní označení letní.

Letos jsme již zaznamenali změnu času 31. března o velikonočním víkend. Další změna nás čeká zanedlouho, a to 27. října. V tuto neděli se ve tři hodiny ráno posune malá ručička zas o hodinu nazpět.

Jak to vůbec vzniklo?

Pokud bychom vrátili čas přesně o 140 let nazpátek, ocitli bychom se v době, kdy byla nejspíše poprvé zmíněna myšlenka posunu času. Tehdy ji do svého dopisu pro časopis Journal of Paris vepsal otec Spojených států Benjamin Franklin. Pletli bychom se ale, kdybychom tvrdili, že Franklin navrhoval zavedení letního času. Ironicky pouze poukazyval na to, že by bylo energeticky výhodnější, aby lidé v letních měsících vstávali a usínali dříve.

O pár set let později se tak stalo. V 19. a 20. století se postupně začalo přecházet od slunečního času k pásmovému a pak už chyběl jen krok, aby byl letní čas zaveden. První opravdový návrh na jeho zavedení učinil londýnský stavitel William Willett roku 1907. Tento návrh však nebyl v Británii podpořen.

Ke skutečné změně došlo až za první světové války. Stalo se tak o devět let později od návrhu Willetta v roce 1916. Mezi první země, které letní čas zavedly, patřilo například Švédsko, Velká Británie nebo Rakousko-Uhersko. Na našem území byl po první světové válce zrušen. Podruhé k nám letní čas zavála druhá světová válka. V té době ovšem platil celoročně a znovu skončil v roce 1949.

Nastálo u nás bylo zavedeno pravidelné střídání času až od roku 1979. Od té doby jsme ani jednu změnu nevynechali. Až do roku 1996 však letní čas trval přesně půl roku. V té době Evropská unie odsouhlasila, že se bude měnit místo posledního zářijového víkendu až poslední říjnový víkend. A protože jsme členy EU, byla tato změna zavedena i u nás.

Plusy a mínusy

Pokud bychom se měli bavit o tom, jestli je střídání času prospěšné, nebo ne, byli bychom tu asi ještě hodně dlouho. Každoročně o tomto tématu diskutuje mnoho odborníků, aniž by se došlo k jednotnému společenskému závěru. My pro vás shrneme alespoň pár základních bodů pro a proti.

Historicky největším argumentem pro střídání času byl vždy argument ekonomický. A to ten, že díky střídání dochází k úspoře v energetice. Domácnosti například šetří za osvětlení a někdy i za vytápění. Letní čas také vyhovuje našim potřebám. Lidé mají přes den více denního světla, a to i ve večerních hodinách. Delší večery zároveň přináší velké využití pro turistický průmysl.

Střídání času má ale i své stinné stránky. Náhlou změnou narušujeme naše cirkadiánní rytmy, což jsou takové naše vnitřní hodiny. V důsledku toho dochází ke zvýšenému riziku nejrůznějších onemocnění, jako je infarkt nebo mrtvice. Jako další negativní dopady se často uvádí i narušení spánkového režimu, zvýšený počet pracovních úrazů, a dokonce pár studií poukazuje na to, že v období změny času dochází ke zvýšenému počtu sebevražd.

Ať už je to, jak chce, střídání času nás nejspíše bude doprovázet ještě pěknou řádku let. My se proto můžeme jen snažit jeho dobré stránky umocnit a ty slabé co nejvíce utlumit.

Numerologie Halloweenu

Odkrýváme tajemství čísel nejstrašidelnější noci roku

- Klíčové číslo 31 není jen datem oslav, ale také odkazem na lunární cyklus. Keltové věřili, že v tuto noc je hranice mezi světem živých a mrtvých nejtenčí. Číslo 13, notoricky známé jako nešťastné, nabývá během Halloweenu nového významu – symbolizuje transformaci a přechod mezi světy.
- Trojka, magické číslo par excellence, prostupuje halloweenským folklórem. Od tria čarodějnic v Shakespearově Macbethovi až po tři zaklepání na dveře při „Trick or treat“ rituálu. Její význam sahá hluboko do indoevropské mytologie.

- Sedmička, považovaná za most mezi nebem a zemí, se v halloweenských tradicích objevuje méně nápadně. Sedm let neštěstí za rozbité zrcadlo může být interpretováno jako doba potřebná k obnově narušené duchovní rovnováhy.
- Pro milovníky historických souvislostí je fascinující letopočet 1692 – rok salemských čarodějnických procesů. Tato událost, ačkoli tragická, významně přispěla k formování americké halloweenské mytologie.
- Devítka, spojená s devíti životy koček, má kořeny v egyptské mytologii. Kočky, uctívané ve starověkém Egyptě, se staly nedílnou součástí halloweenské ikonografiesymbolizující spojení s nadpřirozenem.

Oranžová pochoutka nebo podzimní ozdoba

Podzim často bývá obdobím šera. Nelze se tak divit tomu, že mnoho z nás v tomto období postihne oranžové šílenství okolo nasládlých dýní. Ty nejen že dokážou rozzářit kdejakou zahrádku nebo domácí interiér, dá se z nich také uvařit například skvělá hřejivá polévka.

Kde jsou jejich počátky?

Dýně jako takové pochází z Ameriky. Archeologické vykopávky dokazují, že si na nich pochutnávali lidé už před 7 500 lety v Mexiku. Do Evropy se dostaly až v období kolonizací, kdy si Kryštof Kolumbus z Ameriky přivezl kromě bavlny a tabáku mimo jiné právě tykve.

Jelikož jsou dýně bohaté na spoustu živin, byly velmi vážené mezi všelijakými námořníky a obchodníky. Ve své době se staly dokonce natolik váženou plodinou, že sloužily jako platidlo při obchodování. Masově se však rozšířily až v 19. a 20. století.

Jak na pěstování

Dýně patří mezi vděčné rostliny. S jejich pěstováním si nemusíte přiliš lámat hlavu. Jedná se však o teplotní rostliny. Z tohoto důvodu je nutné je sázet nejdříve od konce dubna a na slunná místa. Ideálním místem pro pěstování dýní je pole nebo kompost. U kompostu je však potřeba dbát na to, aby měly kořeny možnost dostat se k půdě. Pak už jen stačí kvalitně zalévat a nechat pracovat včelky a další letní hmyz.

Období sklizně u tykví nastává většinou okolo konce prázdnin. Pokud je slupka vaší dýně hezky tvrdá a matná, nejspíš už bude dobře zralá a vy můžete plánovat, co si z ní uděláte.

Druhy

Tykve patří do čeledi Cucurbitaceae. Ta celkově zahrnuje 27 druhů dýní a patří k ní překvapivě i okurky. Dýně je původně lidový název pro druhy tykvovitých, které tvoří větší plody s tvrdší dužinou. Obecně je můžeme rozdělit do tří skupin: tykev obecná, velkoplodá a muškátová (pižmová).

Do první skupiny patří například dýně špagetová. Jak již napovídá název, její dužina je složena z tenkých vláken podobajících se špagetám a jako špagety se může i připravovat. Je jedinečná svým vysokým obsahem betakarotenu a nízkým počtem kalorií.

Dýně Hokkaidó je typickým představitelem skupiny druhé. Je velmi chutná a všestranně využitelná v kuchyni. Pokud jí dopřejete optimální klimatické podmínky, ještě po Vánocích z ní můžete uvařit třeba čerstvou polévku.

Jako poslední si představíme dýni máslovou, která spadá do třetí skupiny muškátových dýní. Má hruškovitý tvar a řadí se mezi ty neekonomičtější tykve. Většinu plodu tvoří totiž dužina. S dýní Hokkaidó jsou nejoblíbenějšími druhy. Na rozdíl od ní má však velmi tvrdou slupku, která se vždy před vařením musí oloupat.

Dýňové lívanečky

Pokud vám doma zbylo trochu dýně po přípravě dýňové polévky, nebo máte zkrátka chuť na sladkou snídani, rozhodně nepřehlédněte tento recept na vynikající dýňové lívanečky.

Ingredience na 12 lívanců:

- 1 vejce
- 30 g medu
- 20 g kokosového oleje
- 60 g dýňového pyré
- 100 ml polotučného mléka
- 150 g bílého jogurtu
- 170 g celozrnné mouky
- 1 lžička mleté skořice
- 12 g kypřicího prášku do pečiva

Postup: Vejce, med, kokosový olej a dýňové pyré smíchejte ve velké míse do mazlavé hmoty. Postupně přilévejte mléko a přidávejte bílý jogurt. V další míse promíchejte zbytek suchých surovin a postupně je přisypávejte k druhé směsi. Pečlivě promixujte, tak aby v těstu nezbyly žádné hrudky. Následně rozehejte pánev na středním plameni s trochou oleje. Tvořte lívanečky a opékejte je zhruba dvě minuty z každé strany do zlatohnědé barvy.

Dýňová farma Bykoš

Dnes vám přinášíme jeden podzimní tip, který jistě oceníte jak vy, tak i vaše dítě nejen o Halloweenu. Kousek za Berounem v malé obci Bykoš stojí dýňemi přetékající farma, kam se z Malé Růže dostanete autem do půl hodinky.

Dýňová farma Bykoš si pro všechny letos přichystala opravdu ty nejkrásnější dýně na ozdobu, výřezání, ale i například do polévky. Nenechte se však zmást. Na farmě na vaše děti čeká také mnoho dalších atrakcí. Zatímco si rodiče budou pochutnávat na hřejivé dýňové polévce, děti potěší kukuříčné bludiště, hřiště, skákací klaun nebo domácí zvířátka.

O víkendech (po dohodě i v týdnu) zde nabízejí nejrůznější dýňové speciality. Můžete ochutnat například vynikající dýňový koláč nebo grilované dýně. Když vám bude zima, zahřeje vás chutné svařené víno. Výběr je tu opravdu široký. A pokud si nedovezete domů velkou oranžovou dýni, určitě neodoláte alespoň některému z dýňových džemů.